

สถานการณ์และโอกาสทางการตลาดผลิตภัณฑ์สินค้าผักและผลไม้

ตลาดการบริโภค

ตลาดการบริโภคสินค้าผักและผลไม้ในสหรัฐฯ รวมถึงการบริโภคสินค้าผักและผลไม้เมืองร้อนที่เป็นสินค้านำเข้า ทั้งที่เป็นสินค้าสดและสินค้ามูลค่าเพิ่ม เป็นตลาดที่กำลังเติบโต กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ รายงานว่าในปี 2008 อัตราการบริโภคสินค้าผักผลไม้สดและแปรรูปประมาณ 770.2 ปอนด์ (น้ำหนักเทียบเท่าของผักผลไม้สด) ต่อคนต่อปี เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการบริโภค 7.7.7 ปอนด์ต่อคนต่อในปี 2000 อัตราการบริโภคในระยะ 8 ปีขยายตัวร้อยละ 8.83 ประมาณครึ่งหนึ่งของการบริโภคผักและผลไม้เป็นการบริโภคผักและผลไม้แปรรูปหรือมูลค่าเพิ่ม

ตลาดนำเข้า

สหรัฐฯ เป็นตลาดนำเข้าสินค้าผักและผลไม้ตลาดใหญ่ที่สุดของโลกและเป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้าผักและผลไม้อย่างแท้จริง

ในระหว่างปี 1990 จนถึงปี 2007 มูลค่าการนำเข้าผักและผลไม้ของสหรัฐฯ ขยายตัวมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าผลไม้สดเช่น ส้ม สตอเบอร์รี่ ผลไม้เมืองร้อน องุ่น ลูกพีช แอปเปิ้ล และแอปเปิ้ล การขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าสหรัฐฯ สินค้าผักและผลไม้สด อบแห้ง แช่เยือกแข็ง ผ่านการเก็บรักษา และผ่านขบวนการเพิ่มมูลค่าแล้ว รวมกันเท่ากับประมาณร้อยละ 7 ต่อปี เฉพาะกลุ่มสินค้าผลไม้สด อบแห้ง แช่เยือกแข็ง มีอัตราการขยายตัวสูงสุดคือร้อยละ 9 ต่อปี รองลงมาคือกลุ่มสินค้าผักสด อบแห้ง แช่เยือกแข็ง และเก็บรักษาแล้ว มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 6 ต่อปี และกลุ่มผลิตภัณฑ์สินค้าผักและผลไม้เพิ่มมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 5

ประเภทของผักผลไม้ที่เป็นสินค้านำเข้าหลักคือมะเขือเทศ พริกไทย กล้วย ผลไม้เมืองร้อน มันฝรั่ง หัวหอม กระเทียม แดงกวา แดง ส้ม องุ่น น้ำผลไม้ ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทางเกษตรทั้งที่เป็นสินค้าสดและที่ผ่านขบวนการผลิตแล้ว

แหล่งอุปทานสำคัญของสหรัฐฯ คือประเทศเพื่อนบ้านในทวีปอเมริกาเหนือและที่เป็นคู่สัญญา NAFTA คือเม็กซิโกและแคนาดา รองลงมาคือ ซิลี จีน คอสตาริกา กัวเตมาลา บราซิล เอกวาดอร์ อาร์เจนตินา และเปรู มูลค่านำเข้าจากแหล่งอุปทาน 10 อันดับแรกรวมกันเท่ากับร้อยละ 83 ที่เหลือร้อยละ 17 เป็นการนำเข้าจากแหล่งอุปทานอื่น ๆ ประเทศไทยเป็นแหล่งอุปทาน

สินค้าเกษตรที่สำคัญอันดับที่สิบเอ็ดของสหรัฐฯ ในปี 2007 สหรัฐฯนำเข้าจากไทยประมาณ 1.5 พันล้านเหรียญฯ หรือประมาณร้อยละ 2 ของมูลค่านำเข้ารวมทั้งสิ้น

ปัจจัยส่งเสริมโอกาสในตลาดสหรัฐฯ

1. สินค้าเกษตรหลายรายการที่เป็นที่ต้องการในตลาดสหรัฐฯ สหรัฐฯไม่สามารถผลิตได้เองหรือผลิตได้ไม่พอกับความต้องการของตลาด
2. แหล่งอุปทานที่แท้จริงของสินค้าเกษตรบางรายการ เช่น ผลไม้เมืองร้อน คือ ประเทศผู้ผลิตในเอเชีย แม้ว่าประเทศแหล่งอุปทานในอเมริกากลางและอเมริกาใต้จะสามารถผลิตสินค้าเหล่านี้ป้อนตลาดสหรัฐฯได้ แต่ในปริมาณ คุณภาพ และรสชาติที่ยังไม่สามารถแข่งขันได้กับสินค้าจากแหล่งผลิตในเอเชีย
3. ตลาดสินค้าผักและผลไม้สดของสหรัฐฯเป็นตลาดที่มีฤดูกาล ช่วงที่ไม่ใช่ฤดูกาลผลิตจะเป็นโอกาสของสินค้านำเข้า
4. ความต้องการสินค้าอาหารที่ผ่านการจัดการและแปรรูปแล้ว (prepared/processed food) มีการเติบโตอย่างมาก อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการขยายตัวของจำนวนประชากร ความแตกต่างของเชื้อชาติประชากรที่เพิ่มมากขึ้น และรายได้ที่เพิ่มขึ้น
5. ภาษีนำเข้าผักและผลไม้อยู่ในระดับต่ำ ประมาณร้อยละ 60 ของอัตราภาษีนำเข้าผักและผลไม้จะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ประเทศแหล่งอุปทานนำเข้าสำคัญของสหรัฐฯหลาย ๆ ประเทศได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากร
6. ค่าใช้จ่ายในการผลิตในประเทศสูงทำให้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศไม่สามารถแข่งขันได้กับสินค้านำเข้าจากบางประเทศ
7. ผู้บริโภคสหรัฐฯที่ให้ความสำคัญต่อสุขภาพและอาหารที่บริโภคมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ความต้องการบริโภคสินค้าผักและผลไม้เพิ่มมากขึ้น และเปิดกว้างต่อการบริโภคผักและผลไม้แปลก จึงคาดหวังได้ถึงโอกาสการขยายตัวของตลาดในระยะยาว
8. ความนิยมและความต้องการบริโภคผักและผลไม้เมืองร้อนมีแนวโน้มขยายตัวและเป็นสาเหตุประการหนึ่งของการขยายตัวของตลาดนำเข้าสหรัฐฯสินค้าผักและผลไม้
9. ส่วนใหญ่ของสินค้าผักและผลไม้ในตลาดสหรัฐฯเป็นสินค้าที่มีราคาจำหน่ายสูง

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในตลาดสหรัฐฯ

1. แหล่งอุปทานสำคัญๆของสหรัฐฯ มีความได้เปรียบกว่าแหล่งอุปทานในประเทศเอเซียในหลาย ๆเรื่องด้วยกัน เช่น
 - 1.1 บางประเทศทำข้อตกลงทางการค้าไว้กับสหรัฐฯ (คานาดา แม็กซิโก ซิลิฮอนดูรัส กัวเตมาลา เป็นต้น) ทำให้ได้เปรียบในเรื่องที่ไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายในการผลิตต่ำกว่า เนื่องจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศเหล่านี้ อยู่ในโซนเดียวกันกับประเทศสหรัฐฯ ข้อบังคับในเรื่องของการจัดการ (treatments) สินค้าที่จะส่งเข้าไปยังตลาดสหรัฐฯจึงน้อยกว่าสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในเอเซีย
 - 1.3 ค่าใช้จ่ายในการขนส่งต่ำกว่า เนื่องจากระยะทางที่อยู่ใกล้กว่า
2. แหล่งอุปทานในเอเซีย เช่น จีน ที่เป็นคู่แข่งสำคัญในตลาดมีค่าใช้จ่ายในการผลิตต่ำกว่า
3. สหรัฐฯมีการกระทำที่เป็นการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีนำเข้าแต่จะมาในรูปของกฎหมาย กฎระเบียบ ที่ก่อให้เกิดความยุ่งยากและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการผลิต บรรจุกฎบัตร การจัดส่งสินค้า การจัดหาข้อมูล และการจัดเตรียมเอกสารและใบอนุญาตต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎระเบียบต่าง ๆ เหล่านี้ นอกจากนี้ยังมีระบบการตรวจสอบสินค้านำเข้าที่เข้มงวดและมีขั้นตอนในการตรวจหาแมลง สารเคมีและยาฆ่าแมลงตกค้าง และวิธีการต่าง ๆ ในการจัดการ (treatment) สินค้า ที่ละเอียด

สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

อุปสรรคสำคัญในปัจจุบันคือ สถานะเศรษฐกิจตกต่ำในสหรัฐฯและผู้บริโภคสหรัฐฯลดการใช้จ่ายสำหรับการบริโภคที่ไม่จำเป็นลง แม้ว่าผู้บริโภคสหรัฐฯจะยังคงจำเป็นต้องบริโภคอาหาร แต่มีแนวโน้มจะลดการบริโภคอาหารที่มีราคาแพงซึ่งรวมถึงผลไม้สดและผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้บางรายการ

การลดลงของการบริโภคในปัจจุบันเป็นผลมาจากสถานการณ์เศรษฐกิจเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงคาดการณ์ได้ว่าเมื่อสถานการณ์เศรษฐกิจฟื้นตัว การบริโภคก็จะฟื้นตัวตามไปด้วย ผู้ผลิตไทยอาจจะใช้ช่วงเวลานี้เป็นโอกาสในการศึกษากฎหมายและกฎระเบียบต่างๆของสหรัฐฯ ศึกษาความต้องการของตลาด และทำการพัฒนาสินค้าสำหรับการวางจำหน่ายในอนาคต

คำแนะนำในการพัฒนาสินค้าผักและผลไม้สำหรับตลาดสหรัฐฯ

การพัฒนาสินค้าผักและผลไม้สำหรับตลาดสหรัฐฯสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น

1. การบรรจุกระป๋องสำหรับการบริโภคโดยตรง สำหรับเป็นส่วนประกอบในการปรุงแต่งหรือตบแต่งอาหารสำหรับผู้บริโภคทั่วไปหรือผู้บริโภคในธุรกิจการผลิตอาหารหรือให้บริการอาหาร
2. การทำแห้งหรือผ่านเข้ากระบวนการเก็บรักษาอื่นๆ สำหรับการบริโภคโดยตรงเป็นของว่าง สำหรับใส่ในซีเรียลเพื่อบริโภคเป็นอาหารเช้า สำหรับเป็นส่วนประกอบในการปรุงแต่งหรือตบแต่งอาหารสำหรับผู้บริโภคทั่วไปหรือผู้บริโภคในธุรกิจการผลิตอาหารหรือให้บริการอาหาร
3. การแช่เยือกแข็งสำหรับการบริโภคโดยตรง สำหรับเป็นส่วนประกอบในการปรุงแต่งอาหารสำหรับผู้บริโภคทั่วไปหรือผู้บริโภคในธุรกิจการผลิตอาหารหรือให้บริการอาหาร
4. การทำเป็นน้ำเชื่อมที่มีความเข้มข้น (juice concentrates) สำหรับการบริโภคโดยตรง สำหรับเป็นส่วนประกอบในการปรุงแต่งอาหารสำหรับผู้บริโภคทั่วไปหรือผู้บริโภคในธุรกิจการผลิตอาหารหรือให้บริการอาหาร
5. การกลั่นทำเป็นน้ำมัน
6. การทำเป็นแยมผลไม้

สหรัฐฯเป็นประเทศที่มีมาตรฐานการบริโภคสูงและมีความเข้มงวดสูงมากในการตรวจสอบสินค้านำเข้า ดังนั้น ในการพัฒนาสินค้าสำหรับตลาดสหรัฐฯจำเป็นต้องให้ความสำคัญในเรื่องของความสะอาดของสินค้าและสุขลักษณะในการผลิต การตรวจสอบคุณภาพในทุกขั้นตอนของการผลิตเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากและจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ การเตรียมวัตถุดิบเพื่อเข้าสู่กระบวนการผลิต การเตรียมส่วนประกอบ ขบวนการผลิต การทำบรรจุภัณฑ์ การปิดฉลากสินค้า การเก็บสินค้าไว้รอจำหน่าย ไปจนถึงการขนส่งสินค้าที่ผลิตสำเร็จแล้วออกไปจำหน่ายในตลาดสหรัฐฯ

ผักและผลไม้ที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตจะต้องเติบโตหรือสุกได้ที่เหมาะสำหรับการผลิตออกมาเป็นสินค้าที่ต้องการ ก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต ผักและผลไม้เหล่านั้นจะต้องผ่านการล้างทำความสะอาดจนปราศจากสิ่งสกปรก แมลง หรือสารเคมีตกค้าง ผลไม้ตากแห้งในที่โล่ง

จะต้องระมัดระวังสิ่งสกปรกต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการตากแห้ง และหลังจากผ่านการตากแห้งแล้วควรจะได้มีการทำความสะอาดสินค้าอีกครั้งหนึ่งก่อนส่งจำหน่าย

เงื่อนไขที่จะทำให้สินค้าไม่สามารถผ่านเข้าประเทศสหรัฐฯ ได้จนกว่าจะได้มีการแก้ไข หรืออาจจะถูกส่งกลับคืนหรือทำลายทิ้ง ได้แก่

1. ไม่ได้จดทะเบียนโรงงานผลิตไว้กับหน่วยงานอาหารและยาของสหรัฐฯ
2. การปิดฉลากสินค้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายสหรัฐฯ
3. สินค้าไม่สะอาด
 - 2.1 เน่าเสีย
 - 2.2 มีสิ่งสกปรกเจือปน (เศษดิน มูล/ซากสัตว์หรือแมลง เปลือกหรือเมล็ดของผลไม้ เป็นต้น)
 - 2.3 มีสารเคมีหรือยาฆ่าแมลงตกค้าง
 - 2.4 เกิดเชื้อรา
4. การใช้ส่วนผสมอาหารที่นอกเหนือจากที่กฎหมายสหรัฐฯ กำหนด
5. ในกรณีที่เป็นสินค้าที่มีความเป็นกรด (low-acid canned Food/acidified food) จำเป็นต้องขึ้นทะเบียน (Food Canning Establishment Registration) และมีหมายเลขทะเบียนโรงงานผลิต (Food Canning Establishment Registration No.- FCE#) จากหน่วยงานอาหารและยาของสหรัฐฯ ก่อนจึงจะสามารถส่งไปจำหน่ายในตลาดสหรัฐฯ ได้
6. บรรจุภัณฑ์เสียหายในระหว่างการขนส่ง (แตก ฉีกขาด บวม)

สถิติการนำเข้า

1. สถิติการนำเข้าสหรัฐฯ ผลไม้และผลไม้ประเภทถั่ว (สด แช่เยือกแข็ง ตากแห้ง) มูลค่าล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 18.17 เป็นมูลค่าการนำเข้ากล้วย และร้อยละ 13.41 เป็นมูลค่าการนำเข้าองุ่นสด

2006	2007	% เปลี่ยนแปลง	มค - พย 2007	มค - พย 2008	% เปลี่ยนแปลง
6,325.05	7,132.28	12.76	6,549.72	6,857.71	4.70

มูลค่าการนำเข้าผลไม้เมืองร้อน

ผลไม้	2006	2007	% เปลี่ยนแปลง	มค – พย 2007	มค – พย 2008	% เปลี่ยนแปลง
สับปะรด (สด/แห้ง) ส่วนใหญ่นำเข้า จากคอสตารีก้า	440.21	430.31	-2.25	397.24	423.84	6.70
มะม่วงสด ส่วนใหญ่นำเข้า จากเม็กซิโก	209.64	196.05	-6.48	183.26	204.68	11.68
มะม่วงแห้ง ส่วนใหญ่นำเข้า จากฟิลิปปินส์	0	0	0	0	24.23	0
ฝรั่ง มะม่วง มังคุด แห้ง ส่วนใหญ่นำเข้า จากฟิลิปปินส์	23.39	27.90	19.30	25.85	19.47	-24.70
ฝรั่งและมังคุด สด ส่วนใหญ่นำเข้า จากไทย	.037	.341	821.62	0.351	2.58	635.04
ทุเรียนสด ทั้งหมดนำเข้าจาก ไทย	1.70	2.33	37.19	2.28	1.73	-24.11

2. สถิติการนำเข้าสหรัฐอเมริกาสินค้าผักและผลไม้แปรรูป มูลค่าล้านเหรียญสหรัฐฯ

2006	2007	% เปลี่ยนแปลง	มค – พย 2007	มค – พย 2008	% เปลี่ยนแปลง
4,289.02	5,241.13	22.20	4,752.63	5,469.41	15.08

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ นครลอสแอนเจลิส

5 กุมภาพันธ์ 2552